

Вчені Одеси

Серія біобібліографічних показчиків

Заснована 1957 року

Випуск 28

Сергій
Тихонович
Бєлозоров

Одеса
2000

Міністерство культури і мистецтв України

Одеська державна наукова бібліотека
імені М.Горького

Вчені Одеси

Серія заснована 1957 року

Випуск 28

Сергій
Тихонович
Белозоров

Біобібліографічний
показчик літератури

Упорядник
О.Г.Кушнір

Одеса
2000

Цей випуск серії біобібліографічних покажчиків "Вчені Одеси" присвячений українському географу, кандидату географічних наук Сергію Тихоновичу Белозорову.

Посібник містить хронологічний та алфавітний покажчики праць ученого. До реєстру праць додано біографічну довідку та список літератури про життя і діяльність С.Т.Белозорова. Покажчик адресується вченим, історикам науки, краєзнавцям.

Науковий редактор

*Ю.О.Амброз,
кандидат географічних наук, доцент*

Редактор

І.С.Шелестович

© О.Г.Кушнір
Упорядкування, 2000

ЖИТТЯ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ С.Т.БЕЛОЗОРОВА

Сергій Тихонович Белозоров народився 25 грудня 1903 р. у м. Хотині (нині Чернівецька обл.) у родині шкільного вчителя математики Тихона Пилиповича Белозорова, що походив із селянської родини*. За участь у революційному русі 1905-1907 рр. батько був висланий під нагляд поліції до м. Бобринця, Єлисаветградського повіту. Там С.Т.Белозоров закінчив сім класів гімназії та три роки працював у трудовій школі.

Вищу освіту здобув в Інституті народної освіти в Одесі (1923-1926), закінчивши агробіологічний відділ факультету профосвіти. Напрямок його наукової діяльності визначило навчання в аспірантурі при науково-дослідній кафедрі географії та геології, якою керував корифей вітчизняної географії Г.І.Танфільєв. Під керівництвом цього видатного вченого С.Т.Белозоров провадив геоботанічні дослідження долин Великого, Середнього та Малого Куяльників, результати яких надрукував у "Записках Одесского общества естествоиспытателей" (1929) і "Трудах Зообіологічного науково-дослідного інституту" (1934). У своїй праці "До питання про районування долини Великого Куяльника" вперше виділив на базі особистих геоботанічних матеріалів сім районів: ярувато-байрачний; яр з вузькою перервною заплавою; долина з вузькою заплавою; долина з широкою заплавою, або район солончакових луків; надлимановий, або район солончакової рослинності; узбережжя Куяльницького лиману; пересип з характерною солончаковою рослинністю.

Відзначивши зональну зміну рослинності з півночі на південь, автор виділив у долині В.Куяльника три місцевості: яружно-степовий передстеп, яружно-степову і степову приморсько-лиманну. Своє районування він порівнював з районуванням Одеської губернії Г.І.Танфільєва. Слід відзначити, що С.Т.Белозоров першим з учених здійснив ландшафтне по суті районування долин малих річок Причорномор'я. Пізніше, у 1958 р., він також першим серед географів виділив і докладно охарактеризував у межах берегів Чорного моря приморсько-зсувний тип місцевості (Тр. ОГУ. Сер. геол. и геогр. наук. - 1958. - Вып. 7, № 4: Научные доклады высшей школы).

Навчання в аспірантурі поєднував з роботою асистента на тій самій кафедрі. Невдовзі після закінчення аспірантури став доцентом

---

* У Чернівецькому державному краєзнавчому музеї, в розділі "Хотинщина", одна з експозицій знайомить відвідувачів з видатними земляками - Тихоном Пилиповичем Белозоровим та його синами: Олексієм, Павлом та Сергієм.

Інституту соціалізації (колишній ІНО), одночасно викладав географію в Пілотній школі та на вечірньому робітничому факультеті. У вченому званні доцента С.Т.Белозорова було затверджено 1934 р. Після відновлення університету став доцентом кафедри фізичної географії, читав курс фізичної географії частин світу. Був одним з організаторів географічного факультету ОДУ (1934). Водночас працював на географічному факультеті Одеського педагогічного інституту: у 1928-1941 рр. завідував там кафедрою, у 1939-1941 рр. був деканом. 1937 р. захистив кандидатську дисертацію і здобув вчений ступінь кандидата географічних наук.

В роки війни перебував в Одесі: за сімейними обставинами - хвора мати і дві маленькі доньки - Сергій Тихонович не зміг евакуюватися разом з університетом. В період оборони Одеси працював у міському та обласному відділах народної освіти, якийсь час очолював обидва відділи. Його діяльність цього періоду була вже у 1960-і роки відзначена медаллю "За оборону Одеси". У роки окупації міста брав участь у роботі підпільної групи, очолюваної викладачем університету В.І.Литовченком. Він розповсюджував антифашистські вірші, у тому числі власні, і памфлети, зведення Радінформбюро, діставав гроші для викупу військовополонених тощо. Для легального статусу С.Т.Белозоров спочатку відкрив разом з колегою бюро машинопису, потім працював оцінювачем у комісійному магазині на вулиці Катерининській. Восени 1942 р. румунська адміністрація відкрила в Одесі Університет Трансїстрії, для роботи в якому залучила викладачів, що залишились у місті. С.Т.Белозоров читав у цьому вузі курс "Фізична географія материків" (розділ "Австралія і Океанія"). На початку 1944 р. університет був закритий. Невдовзі С.Т.Белозоров був заарештований сигуранцею, однак за браком доказів був звільнений. Останні два тижні окупації провів у партизанському загоні Хвалеби (був там під прізвиськом Белозубов) в усяківських катакомбах.

У вересні 1944 р. з евакуації повернулися колективи університету й педінституту, 1 жовтня розпочався навчальний рік. С.Т.Белозоров був на той час єдиним в Одесі фахівцем, який міг викладати курс "Фізична географія материків", тому він працював одночасно і в університеті, і в педінституті, де впродовж шести років (1944-1950) завідував і кафедрою фізичної географії. Читав також курс історії географії.

Багато часу приділяв методичній роботі, складав навчальні посібники з історії географії та з курсу "Фізична географія частин світу (материків)". Особливим успіхом у вчителів географії і студентів користувалися монографії "Африка" (виходила у 1951, 1957 і

1972 рр., останнє посмертне видання мало назву "Природа Африки"), "Австралія і Океанія" (1954).

С.Т.Белозоров - автор понад 20 статей для 1-го видання УРЕ (1959-1964). Книжками "Антарктида", "Открытия и исследования в Арктике и Антарктике", "Розвиток вітчизняної географії" та ін. вчений відгукнувся на "антарктичну тему", інтерес до якої спалахнув у СРСР у повоєнний час.

В історико-географічному напрямі творчості С.Т.Белозорова виділяються багаторічні дослідження наукової спадщини класика вітчизняної географії, його вчителя професора Гаврила Івановича Танфільєва. Сергій Тихонович - найкращий знавець наукової спадщини цього великого вченого. Він начебто заново відкрив значення праць Г.І.Танфільєва для сучасної географії. Саме С.Т.Белозоров став упорядником і редактором збірника праць Г.І.Танфільєва "Географические работы" (1953), автором монографії, нарису життя й творчої діяльності вченого, низки статей. Вершиною "танфільєвської" діяльності Сергія Тихоновича є організація і проведення присвяченої вченому наукової сесії (березень 1957) в Одеському університеті. На сесію приїхали видатні вчені з багатьох міст країни, учні Танфільєва. Доповіді учасників сесії були надруковані в 1962 р. у "Трудах ОДУ" (Сер. геогр. і геол. наук, вип. 9).

1963 р. С.Т.Белозоров був затверджений ВАКом у вченому званні професора по кафедрі "Фізична географія" і призначений на посаду завідувача кафедри фізичної географії. У грудні того ж року під його керівництвом пройшла наукова сесія географічного факультету ОДУ "Розвиток нових досліджень природних ресурсів". У сесії брали участь вчені з Москви, Львова, Уфи, Чернівців, Сімферополя, Пермі, Тарту. Професор С.Т.Белозоров був також відповідальним редактором друкованих матеріалів сесії.

В останні роки життя Сергій Тихонович працював над науковою спадщиною професора В.В.Докучаєва, особливо над матеріалами його відомої Степової експедиції. На жаль, ця праця залишилася незавершеною.

Професор Белозоров був активним членом Всесоюзного географічного товариства, членом президії Географічного товариства УРСР, членом ради його Одеського відділу, членом Науково-технічної ради Міністерства вищої і спеціальної освіти УРСР, активним членом товариства "Знання" (член бюро секції географії). Був секретарем ради педагогічного інституту (1938-1941), вченим секретарем ради геолого-географічного факультету ОДУ із захисту кандидатських дисертацій з геології і географії. С.Т.Белозоров редагував ряд наукових збірок, був також відповідальним редактором ряду видань ОДУ та педагогічного інституту.

вих збірників, був також відповідальним редактором ряду видань ОДУ та педагогічного інституту.

Високоосвічена людина, інтелігент, С.Т.Белозоров знав кілька іноземних мов. Мав дружні стосунки з багатьма видатними географами і біологами СРСР, України, Угорщини. В його єдиній кімнаті в комуналці (провулок Чайковського, 10) зберігалася багатюща наукова бібліотека з географії, якою користувалися і члени кафедри, і студенти. Сергій Тихонович разом з дружиною Ольгою Григорівною любив збирати у себе по святах гостей, читав їм власні вірші (деякі були надруковані).

Помер Сергій Тихонович 25 квітня 1970 р. після інсульту. Похований на Другому християнському цвинтарі. Його могила знаходиться поряд з могилою професора Г.І.Танфільєва, пам'ятник якому завдяки зусиллям Сергія Тихоновича було споруджено на кошти географів Радянського Союзу.

*Ю.О.Амброз,
кандидат географічних наук,
доцент*

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ

1928

1. Асканія-Нова як об'єкт для шкільних екскурсій // Бюл. Одес. окр. інспектури нар. освіти. - 1928. - № 2. - С. 47-60: ілюстр. - Бібліогр.: 4 назви.

2. О национальных парках. = Über die Naturschutzgebiete. - О., 1928. - 22 с. - Отд. отт. из: Зап. Одес. о-ва естествоиспытателей. - 1928. - Т. 44. - С. 227-248.

3. Охрана природы и школа // Живая природа. - 1928. - № 16. - С. 479-486.

1929

4. Аскания-Нова: как объект для школьных экскурсий // Естествознание в шк. - 1929. - № 1. - С. 49-62. - Библиогр.: 3 назв.

5. Материалы к изучению растительности долин Малого и Среднего Куяльников = Über die Vegetation der Täler von Klein- und Mittel- Kujalnik // Зап. Одес. о-ва естествоиспытателей. - 1929. - Т. 45, вып. 1. - С. 117-140. - Рез. на нем. яз.

1934

6. До питання про районування долини Великого Куяльника / ОДУ; Редкол.: Д.К.Третьяков, Г.А.Машталер. - О.: Облліт., 1934. - 11 с. - Бібліогр.: 8 назв. - (Тр. Зообіол. НДІ).

7. Долина Великого Куяльника. - Х., 1934. - 40 с.

1938

8. Памяти знаменитого ботаника-географа: (К 10-летию со дня смерти Гавриила Ивановича Танфильева) // Сов. ботаника. - 1938. - № 4-5. - С. 177-182: портр. - Гл. соч. Г.И.Танфильева: 10 назв.

1946

9. Австралия и Океания: Полярные страны: Конспект лекций по физ. географии частей света для студ. заоч. отд-ния геогр. ф-та / Одес. пед. ин-т. - О., 1946. - 62 с.: табл.

1948

10. Океанія: Лекція для студ.-заочників геогр. ф-тів, пед. і учител. ін-тів. - К.; Л.: Рад. шк., 1948. - 32 с.

1950

11. Антарктида: Посіб. для геогр. ф-тів ун-тів та пед. ін-тів. - К.: Рад. шк., 1950. - 68 с. - Бібліогр.: 34 назви.

1951

12. Африка: (Фіз.-геогр. нарис): Посіб. для студ. геогр. ф-тів ун-тів та пед. ін-тів. - К.: Рад. шк., 1951. - 248 с.: ілюстр.

13. Гавриил Иванович Танфильев: географ, ботаник и почвовед. 1857-1928. - М.: Географгиз, 1951. - 192 с.: иллюстр., портр. + Прил.: Главнейшие даты жизни и деятельности Г.И. Танфильева; Юбилей Г.И. Танфильева; Список научных обществ, учреждений, различных организаций и отдельных лиц, принявших участие в чествовании Г.И.Танфильева; Список научных работ Г.И.Танфильева: с. 186-191 (129 назв.); Работы о Г.И. Танфильеве: с. 191 (10 назв.)

1952

14. Академік Іван Іванович Лепьохін: (1740-1802 - рос. вчений-географ і мандрівник) // Чорномор. комуна. - 1952. - 20 квіт. - (Видатні діячі великого російського народу).

1953

15. Гавриил Иванович Танфильев и его географические труды: Предисл. // Г.И.Танфильев: Геогр. работы: Сб. - М., 1953. - С. 3-22.

●

16. Выдающийся почвовед-докучаевец: (К 25-летию со дня смерти Г.И.Танфильева) // Почвоведение. - 1953. - № 1. - С. 53-60. Библиогр.: 18 назв.

17. Гаврило Івановіч Танфілєв: (Географ. 1857-1928) // Видатні вітчизняні географи, мандрівники та мореплавці. - К., 1953. - Вип. 2. - С. 118-121: портр. - Бібліогр.: 6 назв.

18. Діячі вітчизняної науки // Рад. шк. - 1953. - № 7. - С. 47-49. -
Рец. на кн.: Анучин Д.Н. О людях русской науки и культуры. - М.
Географгиз, 1950. - 335 с.

19. Из переписки В.В.Докучаева с Г.Н.Высоцким // Изв. Всесо-
юз. геогр. о-ва. - 1953. - Т. 85, № 1. - С. 84-89.

1954

20. Австралія і Океанія: Учб. посіб. для геогр. ф-тів ун-тів та
пед. ін-тів УРСР. - К.: Рад. шк., 1954. - 252 с.: ілюстр.

Рец.: Дмитриевский Ю.Д. [Рецензія] // Изв. Всесоюз. геогр. о-ва.
- 1956. - Т. 88, вып. 4. - С. 345-346.

21. В.В.Докучаев и Г.И.Танфильев // Сб. геол.-геогр. фак. - К.,
1954. - С. 271-285. - Библиогр.: 15 назв. - (Тр. ОГУ; Т. 2).

22. Значение трудов Г.И.Танфильева для развития отечествен-
ной науки // Изв. Всесоюз. геогр. о-ва. - 1954. - Т. 86, № 3. - С. 264-
271. - Библиогр.: 43 назв.

1956

23. Асканія-Нова: Посіб. для керівників шк. екскурсій. - К.: Рад.
шк., 1956. - 102 с.: ілюстр.

Рец.: Бобровский Р. [Рецензія] // География в шк. - 1957. - С. 70-
71.

24. Видатний географ Гаврило Іванович Танфільєв та його
наукова спадщина: (До 100-річчя з дня народження. 1857-1928) //
Наук. зап. геогр. ф-ту Одес. пед. ін-ту. - 1956. - Т. 14. - С. 3-32: портр.

25. Видатний російський географ Г.І.Танфільєв на Україні //
Геогр. зб. / Геогр. т-во УРСР. Філ. Геогр. т-ва СРСР. - К., 1956. -
Вип. 1. - С. 247-260.

1957

26. Африка: (Фіз.-геогр. нарис): Посіб. для студ. геогр. ф-тів
ун-тів і пед. ін-тів УРСР та для вчителів географії / Ред.

С.В.Томашевська. - 2-е вид., перероб. і доп. - К.: Рад. шк., 1957. - 232 с.: ілюстр., карти.

27. Выдающийся ученый географ Г.И.Танфильев / Ред. П.Иванченко. - О.: Обл. изд-во, 1957. - 40 с.: портр. + Прил.: Хронология путешествий Г.И. Танфильева. - С. 41-42.

28. Вопросы физико-географического районирования в работах Г.И.Танфильева // Науч. совещ. по природно-геогр. районированию Украинской ССР (для целей сельского хозяйства): Тез. докл., Киев, 1957. - К., 1957. - С. 35-37.

29. Классик отечественной географии: (К 100-летию со дня рождения Гавриила Ивановича Танфильева) // Науч. сессия, посвящ. 100-летию со дня рождения Гавриила Ивановича Танфильева: Тез. докл., Одесса, 29-31 марта 1957 г. - О., 1957. - С. 5-12. - В надзаг.: ОГУ.

30. Наукова сесія, присвячена пам'яті Гаврила Івановича Танфільєва: (У зв'язку з 100-річчям з дня його народження) // Укр. ботан. журн. - 1957. - Т. 14, № 4. - С. 117.

31. Памяти славного докучаевца: [К столетию со дня рождения Г.И.Танфильева] // Почвоведение. - 1957. - № 4. - С. 108. - Библиогр.: 5 назв.

32. Пам'яті класика вітчизняної геоботаніки: (До 100-річчя з дня народження Г.І.Танфільєва) // Укр. ботан. журн. - 1957. - Т. 14, № 3. - С. 102-106: портр.

33. Сессия, посвященная выдающемуся естествоиспытателю Г.И.Танфильеву // Природа. - 1957. - № 8. - С. 111.

34. Участь Г.И. Танфильева в работах "Особой степной экспедиции" // Пр. Одес. ун-ту. Сер. геол. та геогр. наук. - 1957. - Т. 147, вип. 5. - С. 87-92.

35. Эдафический принцип в работах Г.И.Танфильева // Науч. ежегодник ОГУ. - 1957. - С. 344-345.

36. Гордість російської географічної науки: (До 100-річчя з дня народження) // За наук. кадри. - 1957. - 7 берез. - Портр. - (Гавриїл Іванович Танфільєв - видатний російський географ. 1857-1957).

37. Танфільєвська сесія АН СРСР: [Москва, травень] // За наук. кадри. - 1957. - 21 черв.

1958

38. Гавриил Иванович Танфильев (1857-1928): Очерк жизни и творческой деятельности. - М.: Сельхозгиз, 1958. - 87 с.: илл. портр., портр. - Список науч. работ Г.И.Танфильева: 116 назв.; Переводы, сделанные Г.И.Танфильевым: 8 назв.; Работы о Г.И.Танфильеве: 13 назв. - (Деятели русской агрономии).

[Відгуки О.С.Баркова, Б.Б.Полинова, М.Л.Прозоровського, В.Сукачова, В.П.Філатова] // За наук. кадри. - 1959. - 12 листоп.

39. И.К.Дьячишин - аспирант: [Воспоминания] / Записал В.А.Загоруйко // Сокровищница культуры: Сб. ст. - О., 1958. - Вып. 2. - С. 271-272.

40. Научная сессия, посвященная памяти Гавриила Ивановича Танфильева (в связи со 100-летием со дня рождения) // Науч. докл. высш. шк. Геол.-геогр. науки. - 1958. - № 1. - С. 260-262.

41. Приморско-оползневой тип местности // Совещ. по изучению оползней на Одесском побережье: Тез. докл., Одесса, 14-18 июня 1958 г. - О., 1958. - С. 9-10.

Те саме // Науч. докл. высш. шк. Геол.-геогр. науки. - 1958. - № 4. - С. 68-69.

1959

42. Абіссінське нагір'я (Ефіопське) // УРЕ: В 17 т. - К., 1959. - Т. 1. - С. 11.

43. Австралійські Альпи // УРЕ: В 17 т. - К., 1959. - Т. 1. - С. 34.

44. Австралія // УРЕ: В 17 т. - К., 1959. - Т. 1. - С. 34-35: табл.

45. Африка: Фіз.-геогр. нарис / Співавт. С.П.Родіонов // УРЕ: В 17 т. - К., 1959. - Т. 1. - С. 376-378, 2 карти, табл.

46. Гавриил Иванович Танфильев: (1857-1928) // Отечественные физикогеографы и путешественники: Очерки. - М., 1959. - С. 501-506: портр.

47. Дещо про природу Антарктики // За наук. кадри. - 1959. - 22 трав.

1960

48. Розвиток вітчизняної географії: Короткий нарис / Ред. Ю.Ф.Кір'яков. - К.: Рад. шк., 1960. - 131 с.: ілюстр. - Бібліогр.: с. 128-130.

49. Великий Бар'єрний риф: [Австралія] // УРЕ: В 17 т. - К., 1960. - Т. 2. - С. 276.

50. Великі озера: [Північна Америка] // УРЕ: В 17 т. - К., 1960. - Т. 2. - С. 280.

51. Вклад А.И.Набоких в изучение природы Украины // Науч. ежегодник ОГУ. - 1960. - Вып. 2: Геогр. ф-т. - С. 93-96.

52. Гіндукуш: [Афганістан, Зах. Пакістан] // УРЕ: В 17 т. - К., 1960. - Т. 3. - С. 263.

53. Гренландія // УРЕ: В 17 т. - К., 1960. - Т. 3. - С. 427-428: карта.

54. О важнейших компонентах природы южных степей // Науч. ежегодник ОГУ. - 1960. - Вып. 2: Геогр. ф-т. - С. 89-91.

55. Приморско-оползневой тип местности: (Докл. на науч. совещ. по изучению одес. оползней, Одесса, июнь 1958 г.) // Тр. Одес. ун-та. Сер. геол.-геогр. наук. - 1960. - Т. 150, вып. 7. - С. 117-119.

1961

56. Декан: [Плоскогір'я, розташоване на півострові Індостан] // УРЕ: В 17 т. - К., 1961. - Т. 4. - С. 55.

57. Драконові гори: [Південний схід Африки] // УРЕ: В 17 т. - К., 1961. - Т. 4. - С. 322.

58. Дунай // УРЕ: В 17 т. - К., 1961. - Т. 4. - С. 370-371: ілюстр.-Бібліогр.: 3 назви.

59. Замбезі: [Річка на півдні Африки] // УРЕ: В 17 т. - К., 1961. - Т. 5. - С. 163.

60. Калімантан (Борнео): [Острів Малайського архіпелагу] // УРЕ: В 17 т. - К., 1961. - Т. 6. - С. 88.

61. Канадський арктичний архіпелаг: [Північний Льодовитий океан] // УРЕ: В 17 т. - К., 1961. - Т. 6. - С. 141.

62. Канарські острови: [Архіпелаг в Атлантичному океані] // УРЕ: В 17 т. - К., 1961. - Т. 6. - С. 144-145.

63. Физико-географическое районирование Украины в работах Г.И.Танфильева // Тр. науч. совещ. по природно-геогр. районированию Украинской ССР (для целей сельского хозяйства). - К., 1961. - С. 47-53.

64. Вони досліджували Африку: [Португальські мореплавці у XIV-XV ст., європейські, американські, російські - у XIX ст.] // Чорномор. комуна. - 1961. - 21 січ.

1962

65. Гавриил Иванович Танфильев. 1857-1928 // Люди русской науки: Очерки о выдающихся деятелях естествознания и техники: Геология. География: В 4 кн. - М., 1962. - Кн. 2. - С. 534-541.

66. Классик отечественной географии: (К 100-летию со дня рождения Гавриила Ивановича Танфильева) // Тр. ОГУ. Сер. геол. и геогр. наук. - 1962. - Т. 152, вып. 9. - С. 7-21.

67. Климат Одесской области / Соавт. Л.В.Климентов // Тр. Одес. ун-та. Сер. геол. и геогр. наук. - 1962. - Т. 152, вып. 10. - С. 51-59.

68. Колорадо: [Плато на південному заході США в гірській системі Кордільєр] // УРЕ: В 17 т. - К., 1962. - Т. 7. - С. 21.

69. Колорадо: [Річка в Північній Америці] // УРЕ: В 17 т. - К., 1962. - Т. 7. - С. 21.

70. Мадагаскар: [Острів біля східних берегів Африки] // УРЕ: В 17 т. - К., 1962. - Т. 8. - С. 383-384.

71. Малайський архіпелаг: [Південний схід Азії] // УРЕ: В 17 т. - К., 1962. - Т. 8. - С. 421.

72. Меланезія: [Острівна група Океанії] // УРЕ: В 17 т. - К., 1962. - Т. 9. - С. 40.

73. Мікронезія: [Група островів у північно-західній частині Океанії] // УРЕ: В 17 т. - К., 1962. - Т. 9. - С. 196-197.

74. Передмова // Конський В.М., Стюпа Е.П. Відкриття Землі: Бесіда про книги / Наук. ред. С.Т.Белозоров. - Х., 1962. - С. 3-6.

1963

75. Истоки современного направления физической географии (значение комплексных экспедиций В.В.Докучаева) // Развитие новых исследований природных ресурсов: Тез. докл. науч. сес. геогр. ф-та, Одесса, 6-7 дек., 1963 г. - О., 1963. - С. 3-5.

76. Памяти Г.И.Танфильева: (К 100-летию со дня рождения) // Изв. АН СССР. Сер. геогр. - 1963. - № 2. - С. 109-110. - Отд. отт.

77. Північна Америка: Фізико-геогр. нарис // УРЕ: В 17 т. - К., 1963. - Т. 11. - С. 165-166.

78. Танфильев Гаврило Іванович: (1857-1928) - рос. рад. географ та ґрунтознавець // УРЕ: В 17 т. - К., 1963. - Т. 14. - С. 266-267: портр. - Бібліогр.: 2 назви.

1964

79. Путешествие Г.И.Танфильева по тундре: (Конспект лекций по истории географии) / ОГУ. - О., 1964. - 31 с.

1965

80. Развитие географии в России: Конспект лекций по истории географии / Отв. ред. Н.И.Коновалова; ОГУ. - О., 1965. - 74 с. - Библиогр.: с. 72-73.

81. Вивчення природи України географами Одеського університету // Ювіл. наук. сес., присвяч. 100-річчю ОДУ. Фіз.-мат. науки, астрономія, геогр. та геологія.: Тези доп. Одеса, 26-27 трав. 1965 р. - О., 1965. - С. 42-44.

1966

82. Открытия и исследования в Арктике и Антарктике: Конспект лекций по истории географии / ОГУ. - О., 1966. - 74 с. - Библиогр.: с. 74.

82а. Закономірності розповсюдження ерозійних і акумулятивних форм рельєфу в північно-західному Причорномор'ї // XXI наук. конф. біол. та геогр. ф-тів: Тези доп., Одеса, 30 берез.-5 квіт. 1966 р. - О., 1966. - С. 87-88.

83. Значення Нижегородської експедиції В.В.Докучаєва для розвитку географії // XXI наук. конф. біол. та геогр. ф-тів: Тези доп., Одеса, 30 берез.-5 квіт. 1966 р. - О., 1966. - С. 82-84.

1968

84. Видатний географ Г.І.Танфільєв // Краєзнавство в школі: 36. ст. - К., 1968. - Вип. 11. - С. 103-110.

85. Вклад одесских географов в изучение степной зоны // Изучение природы степей: Материалы межвуз. симп., Одесса, 22-28 апр. 1968 г. - О., 1968. - С. 3-4.

86. Изучение Полтавской и Особой степной экспедицией ландшафтов Украины // Материалы Харьк. отд-ния Геогр. о-ва Украины. - 1968. - Вип. 5. - С. 25-29.

87. Розвиток радянської фізичної географії і вклад географів Одеського університету / Співавт.: Ю.О.Амброз, Г.П.Міщенко //

Матеріали ювіл. наук. сес. Одес. ун-ту, присвяч. 50-річчю Великої Жовтн. соц. революції. - О., 1968. - С. 180-183.

Те саме // Матеріали наук. конф. молодих учених ун-ту, Одеса, 27-28 черв. 1968 р. - О., 1968. - С. 180-183.

88. Фізична географія // Історія Одес. ун-ту за 100 років. - К., 1968. - С. 189-193.

1969

89. Передмова // Природа і природні ресурси Північного Причорномор'я: Показч. л-ри за 1965 р. / Наук. ред. С.Т. Белозоров. О., 1969. - С. 3-4.

1970

90. Ландшафти північно-західного Причорномор'я і використання їх для курортного лікування, відпочинку і туризму / Співавт.: Г.П. Міщенко, Л.П. Скорик, Т.П. Федорченко // Теоретичні та прикладні проблеми природно-географічних досліджень: Тези доп. симп., Львів, 1-5 черв. 1970 р. - К., 1970. - С. 12-13.

1971

91. Географія материків: Підруч. - К.: Рад. шк., 1971. - 371 с.: ілюстр.; карт; 8 окр. л. карт. - Бібліогр.: с. 369. - (Б-ка вчителя географії).

1972

92. Природа Африки: Посібник. - К.: Рад. шк., 1972. - 88 с.: ілюстр., 8 арк. ілюстр. - (Б-ка вчителя географії).

Художні твори (вірші)

93. Великая семья // Тобі, Вітчизно: [Зб.] - 1957. - 2 листоп. - С. 6. - (Присвячується 40-річчю Великого Жовтня). - (За наук. кадри: Спец. вип.).

94. Одессе // Тобі, Вітчизно: [Зб.] - 1957. - 2 листоп. - С. 6-7. - (Присвячується 40-річчю Великого Жовтня). - (За наук. кадри: Спец. вип.).

95. Спутник Земли: Думы прадедов // Тобі, Вітчизно: [36.] - 1957. - 2 листоп. - С. 5-6. - (Присвячується 40-річчю Великого Жовтня). - (За наук. кадри: Спец. вип.).

96. Одесса // Земля и люди: Геогр. календарь на 1959. - М., 1958. - С. 107. - (Стихи о советских городах).

97. Боевая песня // За наук. кадри. - 1959. - 9 квіт.

98. Освобожденной Одессе // За наук. кадри. - 1959. - 9 квіт.

99. Рица: Стихотворение в прозе // За наук. кадри. - 1959. - 24 черв.

100. Яблоки Украины: Стихотворение в прозе // За наук. кадри. - 1960. - 4 черв.

101. Ответ Ф.И.Тютчеву // За наук. кадри. - 1961. - 21 квіт.

102. В цветущей Армении // Коммунист. - Ереван, 1964. - 2 дек.

103. Хотин // Рад. студент / Чернів. держ. ун-т. - 1964. - 18 верес.

Редагування

104. Г.И.Танфильев: Геогр. работы: Сб. / Под ред. С.Т.Белозорова. - М.: Географгиз, 1953. - 676 с.

Рец.: Мильков Ф.Н. [Рецензія] // Природа. - 1954. - № 11. - С. 120-122.

Иванов В.В. [Рецензія] // Изв. Всесоюз. геогр. о-ва. - 1955. - Т. 87, вып. 3. - С. 296-297.

104а. Наукові записки географічного факультету Одеського державного педагогічного інституту ім. К.Д.Ушинського. Т. 14 / Відп. ред. С.Т.Белозоров. - О., 1956. - 154 с.

105. Научная сессия, посвященная 100-летию со дня рождения Гавриила Ивановича Танфильева: Тез. докл., Одесса, 29-31 марта, 1957 г. / Отв. ред. С.Т.Белозоров. - О., 1957. - 71 с. - В надзаг.: ОГУ.

106. Научный ежегодник. Вып. 2 / ОГУ. Геогр. ф-т; Отв. ред. С.Т.Белозоров. - О., 1960. - 212 с.

107-109. Труды Одесского государственного университета. Сер. геол. и геогр. наук. Т. 152, вып. 8-10. - О., 1962.

Вып. 8: Материалы по изучению неогеновых отложений юго-запада СССР / Редкол.: С.Т.Белозоров, Е.А.Гапонов, И.Я.Яцко и др. - 159 с.

Вып. 9: Посвящается Г.И.Танфильеву / Отв. ред. С.Т.Белозоров. - 186 с.

Вып. 10: Природа и хозяйство Одесской области / Отв. ред. С.Т.Белозоров. - 195 с.

110. Развитие новых исследований природных ресурсов: Тез. докл. науч. сес. геогр. ф-та, Одесса, 6-7 дек., 1963 г. / Отв. ред. С.Т. Белозоров. - О., 1963. - 70 с. - В надзаг.: ОГУ.

111-117. Метеорология, климатология и гидрология: Межвед. науч. сб. / Редкол.: С.Т.Белозоров, А.Н.Бефани, И.Ф.Бурлай и др. - К.: Изд-во Киев. ун-та, 1965-1971.

Вып. 1. - 1965. - 183 с.

Вып. 2. - 1966. - 223 с.

Вып. 3. - 1968. - 258 с.

Вып. 4. - 1969. - 248 с.

Вып. 5. - 1969. - 278 с.

Вып. 6. - 1970. - 229 с.

Вып. 7. - 1971. - 221 с.

118-121. Геология побережья и дна Черного и Азовского морей в пределах СССР: Межвед. респ. науч. сб. - К.: Изд-во Киев. ун-та, 1967-1970.

Вып. 1 / Редкол.: И.Я.Яцко, Л.И.Пазюк, С.Т.Белозоров. - 1967. - 252 с.

Вып. 2 / Редкол.: А.Е.Бабинец, С.Т.Белозоров, М.Ф.Веклич и др. - 1968. - 180 с.

Вып. 3 / Редкол.: А.Е.Бабинец, С.Т.Белозоров, М.Ф.Веклич и др. - 1969. - 248 с.

Вып. 4 / Редкол.: А.Е.Бабинец, С.Т.Белозоров, М.Ф.Веклич и др. - 1970. - 160 с.

122. Изучение природы степей: Материалы межвуз. симп., Одесса, 22-28 апр. 1968 г. / Ред.: Ю.А.Амброз, С.Т.Белозоров, И.Н.Гоголев и др. - О., 1968. - 222 с. - В надзаг.: М-во высш. и сред. образования. ОГУ.

123. Природа і природні ресурси Північного Причорномор'я: Показч. л-ри за 1966-1967 рр. / Бібліогр. ред. С.В.Дзюбіної, Г.А.Каширіна, В.М.Конського; Наук. ред. С.Т.Белозоров. - О.: Маяк, 1970. - 136 с.

124-128. Фізична географія та геоморфологія: Міжвід. наук. зб. / Ред.: С.Т.Белозоров, В.Г.Бондарчук, М.Ф.Веклич та ін. - К.: Вид-во Київ. ун-ту, 1970-1971.

Вип. 1. - 1970. - 179 с.

Вип. 2. - 1970. - 164 с.

Вип. 3. - 1970. - 215 с.

Вип. 4. - 1970. - 168 с.

Вип. 5. - 1971. - 190 с.

ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖИТТЯ І НАУКОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Амброз Ю.О. Белозоров Сергій Тихонович // Геогр. енцикл. України: В 3 т. - К., 1989. - Т. 1. - С. 91: портр.

2. Географічні науки // УРЕ: В 17 т. - К., 1965. - Т. 17. - С. 484-487. - Бібліогр.: 2 назви. - Із змісту: Фізична географія / О.М.Маринич.

Зокрема, про праці С.Т.Белозорова з фізичної географії Африки, Австралії, Океанії. - С. 486.

3. Маринич О.М., Шищенко П.Г. Фізична географія // Геогр. енцикл. України: В 3 т. - К., 1993. - Т. 3. - С. 343-344. - Бібліогр.: 4 назви.

Зокрема, про вивчення С.Т.Белозоровим проблем зарубіжного країнознавства.

4. Белозоров Сергей Тихонович // Наука и научные работники СССР: Справочник. - Л., 1928. - Ч. 6: Научные работники СССР без Москвы и Ленинграда. - Л., 1928. - С. 29.

5. Белозоров Сергей Тихонович // Русские ботаники: Биограф.-библиогр. слов. / Сост. С.Ю.Липшиц. - М., 1947. - Т. 1. - С. 164.

6. Белозоров Сергій Тихонович // Попов В.М., Полурез В.І., Дяченко Ю.П. Учені вузів Української РСР: Довідник. - К., 1968. - С. 56.

7. Науково-дослідча кафедра геології й географії // Наук. установи та організації УРСР. - Х., 1930. - С. 169-170.

Про С.Т.Белозорова - аспіранта. - С. 170.

9. Амброз Ю.А., Зелинский И.П. Развитие наук о Земле // Очерки развития науки в Одессе. - О., 1995. - С. 188-248: илюстр.

Про наукову діяльність С.Т.Белозорова. - С. 211, 215-216, 221, 225, 233.

10. Звіт про діяльність Одеської науково-дослідної кафедри геології та географії за період 1 липня - 31 грудня 1926 року // Наука на Україні = Science in Ukraine: Бюл. Укр. науки. - 1927. - № 2-4. - С. 139-143.

Про С.Т.Белозорова - аспіранта. - С. 139, 143.

11. Історія Одеського університету за 100 років / М-во вищої та середньої спец. освіти УРСР; Редкол.: Н.І.Букатевич,

Г.А.Вязовський, І.М.Дузь та ін. - К.: Вид-во Київ. ун-ту, 1968. - 423 с.: ілюстр.

Про діяльність С.Т.Белозорова в Одеському університеті. - С. 5, 191, 193.

12. Одесский университет 1865-1990: [К 125-летию] / Л.А.Ануфриев, С.И. Аппатов, Ю.А.Амброз и др. - К.: Лыбидь, 1991. - 160 с.: илюстр.

Про діяльність С.Т.Белозорова в Одеському університеті. - С. 62, 110, 119.

13. Юрженко О.І., Першина З.В., Вязовський Г.А. Одеському університету - сто років / Ред.: Т.Проценко, О.Сидоренко. - О.: Маяк, 1965. - 100 с.: ілюстр.

Про С.Т.Белозорова як керівника кафедри фізичної географії. - С. 95.

14. Амброз Ю.А. Большой ученый и патриот: (К 90-летию С.Т.Белозорова) // Одес. ун-т. - 1994. - 3 лют.

15. Климентов Л. Плодотворна праця: (До 60-річчя від дня народження проф. С.Т.Белозорова) // За наук. кадри. - 1964. - 8 січ. - Портр.

16. Мороз. Гість нашої області. // Рад. студент / Чернів. держ. ун-т. - 1964. - 18 верес.

Про С.Т.Белозорова, який головував у Державній екзаменаційній комісії Чернівецького державного університету, про його перебування у Хотині.

17. Снігур С. Гість хотинців // Червона зірка. - Хотин, 1968. - 11 лип.

Про вечір-зустріч С.Т.Белозорова з земляками.

18. Амброз Ю.А., Мищенко Г.А. Памяти Сергея Тихоновича Белозорова // Геология и геохимия полезных ископаемых. - 1971. - Вып. 3. - С. 152-154.

19. Памяти Сергея Тихоновича Белозорова: [Географ, историк географии, 1903-1970] / Н.А.Гвоздецкий, А.М.Рябчиков, Б.Г.Саушкин, А.М.Шульгин // Вестн. Моск. ун-та. География. - 1970. - № 4. - С. 117.

20. Белозоров С.Т. [Некролог] // Чорномор. комуна. - 1970. - 28 квіт.

21. С.Т.Белозоров: [Некролог] // За наук. кадри. - 1970.- 19 трав. - Портр. - (Група товаришів).

Посилання на праці С.Т.Белозорова

22. Александр Игнатьевич Набоких (1874-1920): Биобиблиогр. указ. / Сост. А.Л.Драголи; Библиогр. ред. В.Н.Конского. - О., 1977. - 39 с. - (Ученые Одессы; Вып. 6).

Посилання на працю С.Т.Белозорова. - С. 24.

23. Амброз Ю.А. Танфильев Гаврило Иванович // Геогр. енцикл. України: В 3 т. - К., 1993. - Т. 3. - С. 261: портр.

У пристатейну бібліографію включено працю С.Т.Белозорова.

24. Гавриил Иванович Танфильев (1857-1928): Биобиблиогр. указ. / Сост. А.Л. Драголи; Библиогр. ред. В.Н.Конского. - О., 1977. - 70 с. - (Ученые Одессы; Вып. 4).

Посилання на праці С.Т.Белозорова. - С. 36, 37, 39, 40, 41, 42, 43.

25. Лебедев Д.В. Танфильев Гавриил Иванович // ЕСЭ: В 30 т. - 3-е изд. - М., 1976. - Т. 25. - С. 270.

У пристатейну бібліографію включено працю С.Т.Белозорова.

26. Природні ресурси та економіка Одеської області: Бібліогр. матеріали. Вип. 1 / Склад М.Й.Вінник; Ред. С.Я.Боровий. - О.: Маяк, 1936. - 81 с. - (ОДНБ. Бібліогр. від.).

До покажчика включено працю С.Т.Белозорова. - С. 53.

27. Русские открытия в Антарктике: Рек. указ. лит. / Сост. В.Н.Конский; Ред. В.А.Загоруйко. - О.: Обл. изд-во, 1954. - 57 с.

Посилання на працю С.Т.Белозорова. - С. 32, 43.

28. Танфильев Гавриил Иванович // БСЭ: В 51 т. - 2-е изд. - М., 1956. - Т. 41. - С. 607: портр.

У пристатейну бібліографію включено дві праці С.Т.Белозорова.

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК ПУБЛІКАЦІЙ

- Абіссінське нагір'я (Ефіопське) - 42
Австралійські Альпи - 43
Австралія - 44
Австралія і Океанія - 9, 20
Академік Іван Іванович Лепьохін - 14
Антарктида - 11
Асканія-Нова - 3
Асканія-Нова як об'єкт для шкільних екскурсій - 1, 4
Африка - 12, 26, 45

В.В.Докучаєв и Г.И.Танфильев - 21
Великі озера - 50
Великий Бар'єрний риф - 49
Вивчення природи України географами Одеського університету - 81
Видатний географ Г.І.Танфільєв - 84
Видатний географ Гаврило Іванович Танфільєв та його наукова спадщина - 24
Видатний російський географ Г.І.Танфільєв на Україні - 25
Вклад А.И.Набоких в изучение природы Украины - 51
Вклад одесских географов в изучение степной зоны - 85
Вони досліджували Африку - 64
Вопросы физико-географического районирования в работах Г.И.Танфильева - 28
Выдающийся почвовед-докучаевец - 16
Выдающийся ученый-географ Г.И.Танфильев - 27

Гавриил Иванович Танфильев - 13, 38, 46, 65
Гавриил Иванович Танфильев и его географические труды - 15
Гаврило Іванович Танфільєв - 17
Географія материків - 91
Гіндукуш - 52
Гордість російської географічної науки - 36
Гренландія - 53

Декан - 56
Дещо про природу Антарктики - 47
Діачі вітчизняної науки - 18
До питання про районування долини Великого Куяльника - 6
Долина Великого Куяльника - 7
Драконові гори - 57
Дунай - 58

Закономірності розповсюдження ерозійних і акумулятивних форм рельєфу в північно-західному Причорномор'ї - 82а

Замбезі - 59

Значение трудов Г.И.Танфильева для развития отечественной науки - 22

Значення Нижегородської експедиції В.В.Докучаєва для розвитку географії. - 83

И.К.Дьячичин - аспирант - 39

Из переписки В.В.Докучаева с Г.Н.Высоцким

Изучение Полтавской и Особой степной экспедицией ландшафтов Украины - 86

Истоки современного направления физической географии - 75

Калімантан - 60

Канадський арктичний архіпелаг - 61

Канарські острови - 62

Классик отечественной географии - 29, 66

Климат Одесской области - 67

Колорадо - 68, 69

Ландшафти північно-західного Причорномор'я і використання їх для курортного лікування, відпочинку і туризму - 90

Мадагаскар - 70

Малайський архіпелаг - 71

Материалы к изучению растительности долин Малого и Среднего Куяльников - 5

Меланезія - 72

Мікронезія - 73

Наукова сесія, присвячена пам'яті Гаврила Івановича Танфільєва - 30

Научная сессия, посвященная памяти Гавриила Ивановича Танфильева - 40

О важнейших компонентах природы южных степей - 54

О национальных парках - 2

Океанія - 10

Открытия и исследования в Арктике и Антарктике - 82

Охрана природы и школа - 3

Пам'яті Г.И.Танфильєва - 76

Пам'яті знаменитого ботаника-географа - 8

- Памяти славного докучаевца - 31
 Пам'яті класика вітчизняної геоботаніки - 32
 Передмова - 74, 89
 Північна Америка - 77
 Приморско-оползневой тип местности - 41,55
 Природа Африки - 92
 Путешествие Г.И.Танфильева по тундре - 79
 Развитие географии в России - 80
 Розвиток вітчизняної географії - 48
 Розвиток радянської фізичної географії і вклад географів Одеського університету - 87
 Сессия, посвященная выдающемуся естествоиспытателю Г.И.Танфильеву - 33
 Танфильев Гаврило Иванович - 78
 Танфильевська сесія АН СРСР - 37
 Участь Г.И.Танфильева в работах "Особой степной экспедиции" - 34
 Физико-географическое районирование Украины в работах Г.И.Танфильева - 63
 Фізична географія - 88
 Эдафический принцип в работах Г.И.Танфильева - 35

Вірші

- Боевая песня - 97
 В цветущей Армении - 102
 Великая семья - 93
 Одесса - 94, 96
 Освобожденной Одессе - 98
 Ответ Ф.И.Тютчеву - 101
 Рица - 99
 Спутник Земли - 95
 Хотин - 103
 Яблоки Украины - 100

ПОКАЖЧИК ІМЕН

Амброз Ю.О. - 1*, 9*, 12*, 14*,
18*, 23*. 87, 122

Анучин Д.Н. - 18

Ануфриев Л.А. - 12*

Аппатов С.И. - 12*

Бабинец А.Е. - 119-121

Барков О.С. - 38

Бефани А.Н. - 111-117

Бобровский Р. - 23

Бондарчук В.Г. - 124-128

Боровий С.Я. - 26*

Букатевич Н.І. - 11*

Бурлай И.Ф. - 111-117

Веклич М.Ф. - 119-121, 124-128

Вінник М.Й. - 26*

Высоцкий Г.Н. - 19

Вязовский Г.А. - 11, 13*

Гапонов Е.А. - 107

Гвоздецкий Н.А. - 19*

Гоголев И.Н. - 122

Дзюбіна С.В. - 123

Дмитревский Ю.Д. - 20

Докучаев В.В. - 19, 21, 75

Драголи А.Л. - 22, 24

Дузь І.М. - 11*

Дьячишин И.К. - 39

Дяченко Ю.П. - 6*

Загоруйко В.А. - 27*, 39

Зелинский И.П. - 9*

Иванов В.В. - 104

Иванченко П. - 27

Каширін Г.А. - 123

Кір'яков Ю.Ф. - 48

Климентов Л.В. - 15*, 67

Коновалова Н.И. - 80

Конский В.Н. - 22*, 24*, 27*, 74,
123

Лебедев Д.В. - 25*

Лепьохін І.І. - 14

Липшиц С.Ю. - 5*

Маринич О.М. - 2, 3*

Машталер Г.А. - 6

Мильков Ф.Н. - 104

Мищенко Г.А. - 18*, 87, 90

Мороз - 16*

Набоких А.И. - 51

Пазюк Л.И. - 118

Першина З.В. - 13*

Полинов Б.Б. - 38

Полурез В.І. - 6*

Попов В.М. - 6*

Прозоровський М.Л. - 38

Проценко Т. - 13*

Родіонов С.П. - 45

Рябчиков А.М. - 19*

Саушкин Б.Г. - 19*

Сидоренко О. - 13*

Скорик Л.П. - 90

Снігур С. - 17*

Стюпа Е.П. - 74

Сукачов В. - 38

Танфильев Г.И. - 8, 13, 15, 16,
17, 21, 24, 25, 27, 28, 29, 30,
31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 40,

* Астериксом позначені позиції
в розділі "Література про жит-
тя і творчість"

46, 63, 65, 66, 76, 78, 79, 84,
104, 105, 108

Томашевська С.В. - 26

Третьяков Д.К. - 6

Тютчев Ф.И. - 101

Федорченко Т.П. - 90

Філатов В.П. - 38

Шищенко П.Г. - 3*

Шульгин А.М. - 19*

Юрженко О.І. - 13*

Яцко И.Я. - 107, 118

ЗМІСТ

3	Амброз Ю.О. ЖИТТЯ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ С.Т.БЕЛОЗОРОВА
7	ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ
16	Художні твори (вірші)
17	Редагування
20	ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖИТТЯ І НАУКОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ
22	Посилання на праці С.Т.Белозорова
23	АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК ПУБЛІКАЦІЙ
26	ПОКАЖЧИК ІМЕН

Науково-довідкове видання

СЕРГІЙ ТИХОНОВИЧ БЕЛОЗОРОВ

Біобібліографічний покажчик літератури

Серія "Вчені Одеси"
Випуск 28

Упорядник
Ольга Георгіївна Кушнір

Комп'ютерний набір і верстка:
Т.В.Іванова, О.Г.Нуньєс

Редакційно-видавничий відділ
Одеської державної наукової
бібліотеки імені М.Горького
65026 Одеса-26, вул. Пастера, 13

Підписано до друку 2.10.2000
Формат паперу 60x84/16
Друк офсетний
Обл.-вид. арк. 1,39
Тираж 100 прим.
Замовлення №29

Ротапринт ОДНБ ім.М.Горького
65026 Одеса-26, вул. Пастера, 13

До відома читачів

Кілька останніх посібників з біобібліографічної серії “Вчені Одеси” мають помилкову нумерацію випуску. Треба читати:

“Євген Самійлович Бурксер” - вип. 25;

“Сергій Андрійович Андронаті” - вип. 26;

“Леонид Іванович Старушенко” - вип. 27.

*Редакційно-
видавничий відділ*